

: ગુજરાતી વિભાગ :

પદ્યકૃતિઓનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

બી.એ. સેમ-1 સુદામાચરિત્ર (આખ્યાન) - પ્રેમાનંદ

સી.સી.-૧૦૧

પ્રશ્ન-૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના મુખ્યમુખ્ય પદ્યપ્રકારો સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨ પ્રેમાનંદના જીવન અને કવનનો પરિચય કરાવો.

પ્રશ્ન-૩ 'સુદામાચરિત્ર' નું સમગ્રલક્ષી મુલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન-૪ ટુંકનોંધ લખો

૧. 'સુદામા' નું પાત્રાલેખન

૨. 'સુદામાચરિત્ર' નો આરંભ અને અંત

૩. 'સુદામાચરિત્ર' ની ભાષાશૈલી

૪. પૃથ્વી, વસંતતિલકા, શાર્દૂલવિકીડિત છંદનું બંધારણ જણાવો.

સી.સી.-102 ઇચ્છાવર

અર્વાચીન ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ

પ્રશ્ન-૧ અર્વાચીન ગુજરાતીના ગદ્ય પ્રકારોનું સ્વરૂપ સમજાવી નવલકથાનો સ્વરૂપલક્ષી પરિચય કરાવો.

પ્રશ્ન-૨ અલંકાર એટલે શું? તેના પ્રકારો જણાવી પાંચ અંલકારોનો ઉ.સહિત પરિચય કરાવો.

પ્રશ્ન-૩ સર્જક રઘુવીર ચૌધરીનું જીવન, કવન જણાવી તેમના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારા પરિબળો જણાવો.

પ્રશ્ન-૪ 'ઇચ્છાવર' નવલકથાનું સમગ્રલક્ષી મુલ્યાંકન કરો.

બી.એ. સેમ-૩ સી.સી.૩૦૩

‘ મીરાંના પદો ’

પ્રશ્ન-૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતીના આખ્યાન, પ્રબંધ, રાસ અને પદવાર્તાનો પરિચય કરવો.

પ્રશ્ન-૨ મીરાંના જીવન ઘડતર પરિબળોની ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન-૩ મીરાંના પદોનું સમગ્ર મૂલ્યાંકન કરો

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો

(૧) મીરાંના પ્રેમલક્ષણા ભક્તિના પદો

(૨) મીરાંના પદોમાં દષ્ટાંતો

(૩) મીરાંના પદોની કાવ્યબાની

(૪) મીરાંના સત્સંગ ઉપદેશના પદો

સી,સી. ૩૦૪

નર્મદની કવિતા

પ્રશ્ન-૧ નર્મદનું જીવન, કવન જણાવી તેના સાહિત્યિક ઘડતર પરિબળો જણાવો

પ્રશ્ન-૨ ‘ હિંદુઓની પડતી ’ કાવ્યોનું રસદર્શન કરાવો

પ્રશ્ન-૩ ‘ સ્વદેશાભિમાન ’ ના કાવ્યોનું રસદર્શન કરાવો

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો

(૧) સુરત

(૨) કબીરવડ

(૩) ગુજરાત કોની કોની

(૪) રણ તો ધરાનું.....

ગુજરાતી પેપર- ૩૦૫

સી.સી.૩૦૫

ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

મધ્યકાલીન-૧

પ્રશ્ન-૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન-૨ પ્રાગ નરસિંહ યુગના જૈન સાહિત્યની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન-૩ નરસિંહ અથવા ભાલણના સાહિત્યિક પ્રદાનને મૂલવો (જીવન-કવન)

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો

(૧) વલ્લભ મેવાડો (૨) હંસાઉલિ (૩) વસંતવિલાસ (૪) પ્રીતમની રચનાઓ

બી.એ. સેમ-૫

સી.સી.પેપર -૫૦૬

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-૧

પ્રશ્ન-૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યથી અર્વાચીન ગુજરાતીસહિત્ય કઈ રીતે જુદું તરી આવે છે?

ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના ઘડતર પરિબળોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના સર્જકોની સાહિત્ય સેવાનો પરિચય કરાવો.

(૧) દલપતરામ (૨) કાન્ત (૩) ઉમાશંકર જોશી (૪) પન્નાલાલ પટેલ

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો

(૧) રાઈનો પર્વત (૨) સત્યના પ્રયોગો (૩) ગુજરાતનો નાથ (૪) યુગવંદના

સી.સી.પેપર- ૫૦૭

ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ

પ્રશ્ન-૧ ભાષા એટલે શું?વ્યાખ્યાઓ આપી લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૨ માનવભાષા અને પશુપંખીઓનો અવગમન વ્યવહાર માનવભાષાની વિશેષતા અને મર્યાદાની ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન-૩ ઉચ્ચારણ પદ્ધતિમાં વાક અવયવો અને તેમનું કાર્ય સમજાવો

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો

(૧) માન્યભાષા અને બોલી (૨) ભાષાનું માળખું(ઘટક અંગે)

(૩) ભાષાના સ્વરૂપો ભેદો (૪) ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દ ભંડોળ શબ્દ સમૃદ્ધિ

સી.સી.૫૦૮

સાહિત્યના સિંધ્યાતોપ્રશ્ન-૧ કલાની વિભાવના આપી તેના પ્રકારો જણાવી સાહિત્યકલાની વિશેષતાજણાવો

પ્રશ્ન-૨ સાહિત્યના પ્રયોજનો જણાવો

પ્રશ્ન-૩ શબ્દશક્તિની વિભાવના આપી ત્રણેય શક્તિઓ વિસ્તારપૂર્વક જણાવો

પ્રશ્ન-૪ (૧) આનંદવર્ધનનો ઇતિહાસ

(૨) ભરતનું રસસૂત્ર

સી.સી.૫૦૯

‘ વળાવી બા આવી ’

પ્રશ્ન-૧ સોનેટ સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો

પ્રશ્ન-૨ ઉશનસના જીવન ઘડતર પરિબળોની ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન-૩ ‘ વળાવી બા આવી ’ નું સમગ્રલક્ષી મુલ્યાંકન

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો

(૧) વળાવી બા આવી માં પદ્ધતિનું નિરૂપણ

- (૨) વળાવી બા આવી માં ચિંતન
(૩) વળાવી બા આવી પ્રણય નિરૂપણ
(૪) 'વૃધ્ધ -પ્રિતી' સોનેટનો આરંભ અને અંત

સી.સી.૫૧૦

સમીક્ષા અને અપઠિત

પ્રશ્ન-૧ તમારી મનપસંદ કવિતાનું રસદર્શન કરાવો.

પ્રશ્ન-૨ અર્થ વિસ્તાર કરો

- (૧) ' જગતની સર્વ કડીઓમાં સ્નેહની સર્વથી વડી '
(૨) ' જીવનમાં શું કે કલામાં, અનુકરણ એટલે મરણ'
(૩) 'વ્યક્તિ મટીને બનુ વિશ્વમાનવી, માથે ધરૂં ધૂળ વસુંધરાની'
(૪) 'કદમ અસ્થિર હો એને કદી રસ્તો નથી જડતો,
અડગ મનના માનવીને હિમાલય પણ નથી નડતો.

પ્રશ્ન-૩ તમને મનપસંદ ગદ્યખંડ નો સારાશલેખન કરો.

પ્રશ્ન-૪ કોઈપણ વીસ કહેવતો અને વીસ રૂઢિઅપ્રયોગો ના અર્થ આપી વાક્યપ્રયોગ કરો.

સી.સી.૫૧૦

સાહિત્યિક નિબંધો

પ્રશ્ન-૧ મધ્યકાલીન સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન-૨ મધ્યકાલીન લોકસાહિત્ય

પ્રશ્ન-૩ સાહિત્ય અને સમુહમાધ્યમો

પ્રશ્ન-૪ મધ્યકાલીન રંગભુમિ

એમ.એ.સેમ.-૧

ગુજરાતી CC-101

પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

નિયતકૃતિ-પ્રેમપચીસી સંપાદક -ડો.નિરંજના વોરા

નિયત કૃતિ-અમૃતા- સંપાદક- રઘુવીર

પ્રશ્ન-૧ પ્રશિષ્ટ એટલે શુ? પ્રશિષ્ટ કૃતિની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન-૨ “પ્રેમપચીસી” નું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાકન કરો.

પ્રશ્ન-૩ “અમૃતા” નું પ્રશિષ્ટ કૃતિ તરીકે સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાકન કરો.

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો. અ) ‘પ્રેમ પચીસીમાં રસનિરૂપણ બ) ‘અમૃતા’માં ત્રિકોણીય પ્રેમનું વર્ણન

CC-102

સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ - નાટક

પ્રશ્ન-૧નાટકની સંજ્ઞા અને લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૨ગુજરાતી નાટકનો ઉદભવ અને વિકાસ રેખા આલેખો.

પ્રશ્ન-૩ “અંગૂલિમાલ” નાટકનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાકન કરો.

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ: અ) “અંગૂલિમાલ” માં સંવાદકલા બ)“અંગૂલિમાલ” માં પાત્રાલેખન

CC-103

સાહિત્ય અને આધુનિકતા

પ્રશ્ન-૧આધુનિકતા એટલે શુ? આધુનિકતાની લાક્ષણિકતાઓ સદૃષ્ટાત ચર્ચો.

પ્રશ્ન-૨ મોહન પરમારની વાર્તાઓને આધારે આધુનિક વાર્તાની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૩ ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાનો પ્રભાવ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ : અ) પ્રતીકવાદ બ)અસ્તિત્વવાદ

CC-104

લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય

પ્રશ્ન-૧ લોકવિદ્યાની વિભાવના આપી, લોકવિદ્યાના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૨ લોકસાહિત્ય એટલે શું ? લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપગત વિભાગીકરણ સદષ્ટાંત ચર્ચો.

પ્રશ્ન-૩ લોકગીતના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ : અ) લોકસાહિત્ય અને નૃવંશશાસ્ત્ર

બ)લોકસાહિત્ય અને ઈતિહાસ

ક) લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્યની તુલના

ડ) લોકસાહિત્ય અને કથાગીતની તુલના

ID -105 (B)

સાહિત્ય અને સિનેમા

પ્રશ્ન-૧ સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના સમજાવી સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતર સંબંધની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૨ સુનિલાલ મડિયા ટૂંકીવાર્તા “અભુમકરાણી” અને કેતન મહેતાની ફીલ્મ “મિર્યમસાલા” વચ્ચેની સામ્યતા અને ભેદકતા જણાવો.

પ્રશ્ન-૩ પન્નાલાલ પટેલની નવલકથા ‘કંકુ’અને કાન્તિ રાઠોડની કૃતિ આધારિત ‘કંકુ’ફીલ્મની સામ્યતા અને ભેદકતા જણાવો.

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ: અ) “મિર્ય મસાલા” માં નારી શોષણ બ) “કંકુ” નું પાત્રાલેખન

M.A. SEM -3

ગુજરાતી સેમ-૩ પેપર-૩૦૧ ગ્રંથકાર રાવજી પટેલ

પ્રશ્ન-૧ રાવજી પટેલના જીવન ઘડતર ની ચર્ચા કરો .

પ્રશ્ન-૨ રાવજી પટેલનો કવિ તરીકેનો પરિચય કરાવો

પ્રશ્ન-૩ રાવજીપટેલનો નવલકથકાર તરીકે વિગતે પરિચય કરાવો

પ્રશ્ન-૪ (૧) રાવજી પટેલની કવિતામાં પતિક

(૨) રાવજી પટેલ વાર્તાઓમાં વસ્તુ નિરૂપણ

C.C. 302

પાશ્ચત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

પ્રશ્ન-૧ એરિસ્ટોટલની ટ્રેજેડીની વિભાવના આપો.

પ્રશ્ન-૨ લોન્જાઈનસ ભવ્યતાની વિભાવના આપો

પ્રશ્ન-૩ ટી.એસ.એલિયેટનો કવિતા વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૪ કોલરિજનો કલ્પના વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

પેપર- 303

પ્રશ્ન-૧ ભાષા વિજ્ઞાન અને ભાષનું સ્વરૂપ

પ્રશ્ન- ૨ ભાષા અધ્યયન નું મહત્વ જણાવી ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૩ ઉચ્ચારણ પદ્ધતિ અને વાક અવયવોનું કાર્ય ચર્ચો.

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો

(૧) ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિ (૨) ભાષા વિજ્ઞાન અને ભાષાશાસ્ત્ર

(૩) ગુજરાતની કચ્છી અને ભીલી બોલીઓ (૪) માન્ય ભાષા અને બોલી

પેપર -30૪

પ્રશ્ન-૧ તુલનાત્મક સાહિત્યની સંજ્ઞા અને સ્વરૂપની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૨ ગુજરાતી સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય અને વિશ્વસાહિત્યની કૃતિ સંદર્ભે તુલના કરો.

પ્રશ્ન-૩ “માનવીની ભવાઈ” નું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાકન કરો.

પ્રશ્ન-૪ ‘ગુડ અર્થ’કૃતિનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાકન કરો.

પેપર-30૫

પ્રશ્ન-૧ ગાંધીયુગના લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૨ ગુજરાતી કવિતા(યુગવેદના) ગાંધીજીનો પ્રભાવ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૩ ગુજરાતી નવલકથા(પરિત્રાણ) ગાંધીજીનો પ્રભાવ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૪ ‘દિવ્યચક્ષુ’કૃતિનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાકન કરો..